

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „A“ SKUNDO**

2025 m. lapkričio d. Nr. S-2025/ (7-2025/139)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės (pranešėja), Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo UAB „A“ (toliau – Pareiškėja) 2025-09-18 skundą (toliau – Skundas) dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas, centrinis mokesčių administratorius) 2025-09-01 sprendimo Nr. 1AE-322 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Komisijos 2025-10-14 posėdyje Pareiškėjos atstovas advokatas dr. A.A. ir Muitinės departamento atstovas B.B. dalyvavo nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja su skundžiamu sprendimu nesutinka, prašo panaikinti Muitinės departamento sprendimą bei juo patvirtintą Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) sprendimą bei perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pareiškėja, remdamasi Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio, 10 straipsnio 5 dalies 5 punkto nuostatomis ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika¹, nurodo, kad visi mokesčių administratoriaus, kaip viešojo administravimo subjekto, priimami administraciniai sprendimai privalo turėti objektyvų bei šių sprendimų adresatui išaiškintą, žinomą bei suprantamą teisinį pagrindą. Detaliai aptaria skolos muitinei atsiradimo dėl reikalavimų nesilaikymo pagal 2013-10-09 Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas) 79 straipsnio nuostatas aplinkybes. Nurodo, jog pagal Sąjungos muitinės kodekso 84 straipsnio nuostatas, jeigu importo ar eksporto maito sumą, atitinkančią vieną skolą muitinei, privalo sumokėti keli asmenys, jie solidariai atsako už tos sumos sumokėjimą.

Apibendrinama nurodytas teisės normas ir teismų praktiką nurodo, kad muitinė, kaip mokesčių administratorius ir viešojo administravimo subjektas, apskaičiuodama skolą Pareiškėjai dėl reikalavimų nesilaikymo, privalo nustatyti konkretų atsakingą konkrečių pareigų muitinei neįvykdžiusį ar prie to prisidėjusį asmenį bei konkretų jo priskyrimo muitinės skolininkui formą / pagrindą bei tai pagrįsti tam asmeniui suprantamais ar paaiškintais įrodymais.

¹ LVAT 2012-05-08 nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-78/2012, LVAT 2012-01-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A-62-338/2012.

Nurodo, jog mokesčių įstatymų pažeidimu yra laikomas neteisėtas asmenų elgesys, kuriuo yra pažeidžiami mokesčių įstatymų reikalavimai (Mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 138 straipsnis). Atitinkamai, kiekvieno mokesčių mokėtojo atsakomybė yra individuali ir taikoma atsižvelgiant į konkrečiu atveju atsakomybėn traukiamo, o ne į kito mokesčių mokėtojo padarytą pažeidimą ar jam taikomus mokesčių sankcijų dydžius². Taip pat nurodo, jog mokesčių ir maitų teisė priskiriama prie viešosios teisės šakų, todėl jai būdingas imperatyvus santykių reguliavimo pobūdis, be kita ko, pasireiškiantis griežtų valstybės prievartos priemonių taikymu, siekiant apsaugoti mokesčių teisės ginamas vertybes³. Mokesčių administratorius, kaip viešojo administravimo subjektas, savo veiklą privalo grįsti teisėtumo arba įstatymo viršenybės principu. Kitaip tariant būtent šiuo principu turi būti grindžiami mokesčių administratoriaus sprendimai, susiję su mokesčių atsakomybės už netinkamą mokesčių mokėtojų prievolės vykdymą taikymu⁴.

Pareiškėjos teigimu, nurodyta teismų praktika bei MAĮ 138 straipsnio nuostatos, prieš taikant mokesčių mokėtojui bet kokią mokesčią atsakomybę įpareigoja mokesčių administratorių išsiaiškinti bei pagrįsti ar tikrai tas konkretus asmuo (mokesčių mokėtojas) padarė kokį nors mokesčių administratoriaus taikomų mokesčių teisės aktų pažeidimą. Dėl šios priežasties, skundo 6.1 punkte cituojami skundžiamo sprendimo teiginiai dėl tranzito procedūros vykdytojo atsakomybės, Pareiškėjos vertinimu, yra teisiškai nesuvokiami.

Pareiškėja akcentuoja, kad nesupranta, kodėl buvo pripažinta skolininke maitinei dėl tranzito procedūros pagal tranzito deklaraciją T1 Nr. 24LTVK00000067296 (2024-10-31) ir kokių pareigų su šia maitinės procedūra būtent ji neįvykdė. Pareiškėjos teigimu, dar Vilniaus TM sprendime nenurodytos jokios faktinės aplinkybės, t. y. kokios prekės maitinės procedūrai buvo deklaruotos ar kokia forma jos pašalintos iš maitinės priežiūros. Teigia negalinti identifikuoti vykdytos maitinės procedūros pagal T1 Nr. 24LTVK00000067296 (2024-10-31) apskritai. Nurodo, jog prie vietos mokesčių administratoriaus sprendimo nebuvo pridėti jokie Pareiškėjai priskirto bei jai inkriminuoto teisės pažeidimo įrodymai. Pareiškėja pažymi, kad remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) byla C-349/07, *Sopropé - Organizações de Calçado, Lda prieš Fazenda Pública* (sprendimo 49 – 50 punktai), Maitinės departamentas nepagrįstai teigia, jog atliekant tyrimą dėl tranzito maitinės procedūrų užbaigimo pagal 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos maitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – įgyvendinimo reglamentas), 310 straipsnį pranešimo apie galimai nepalankų sprendimą siuntimas nėra numatytas, teikia argumentus šiuo aspektu.

Pareiškėja nurodo, jog 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73, atsakydama į Maitinės departamento 2025-07-24 sprendimą Nr. 1AE-272, nurodė ir paaiškino, kad pagal jos papildomai turimą ir gautą informaciją, ginčo prekės (automobilis su tuo pačiu kėbulo numeriu kaip ir tranzito deklaracijoje T1 Nr. 24LTVK00000067296 (2024-10-31), kuri laikoma neužbaigta) niekaip nepateko į Europos Sąjungos (toliau – ES) maitų teritoriją bei buvo iš jos išgabentos pagal kitą tranzito deklaraciją 24BE10100000771470, 2024-11-18 dieną. Centrinis mokesčių administratorius šios informacijos neįvertino, ją ignoravo bei netyrė jam pateiktos informacijos ir dokumentų turinio, taip pat nenustatinėjo, kas ir kokie asmenys dalyvavo ginčo prekes išvežant iš ES maitų teritorijos, ar tikrai ginčo prekės liko joje ir tokiu

² LVAT 2011-05-05 nutartis administracinėje byloje Nr. A-442-1034/2011, LVAT praktikos, taikant mokesčių administravimą reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimas (II dalis), p. 476.

³ LVAT 2011-11-18 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011.

⁴ 2010-10-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-1116/2010, Administracinė jurisprudencija Nr. 20, 2010, p. 180–191.

būdu tapo importo mokesčių objektu, ar tai kaip nors susiję būtent su kokiomis nors Pareiškėjos veikomis ar jos pareigų pagal muitų teisės aktus neįvykdymu.

Pareiškėja taip pat teikia argumentus dėl susipažinimo su mokestine byla. Akcentuoja, kad pareiga pateikti mokesčių įstatymų pažeidimo įrodymus tenka mokesčių administratoriui (žr. MAJ 67 straipsnio 1 dalį) ir ši pareiga įvykdyta nebuvo, kas dar kartą patvirtina ginčijamų mokesčių administratorių veiksmų bei sprendimų neteisėtumą.

Dėl centriniam mokesčių administratoriui teiktų įrodymų apie ginčo prekių išvežimą iš ES muitų teritorijos neįvertinimo (Skundo 6.2 punkte cituojamo skundžiamo sprendimo argumento)

Pareiškėjos vertinimu, skundžiamo sprendimo teiginiai yra klaidingi, nes Pareiškėja 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73 pateikė Muitinės departamentui papildomus duomenis ir informaciją apie ginčo prekių, deklaruotų tranzito deklaracijoje T1 Nr. 24 LTVK00000067296 (2024-10-31) išgabėnimą iš ES muitų teritorijos, dėl ko šios prekės (automobilis „honda“) nebegali būti laikomos importo mokesčių objektu.

Nurodo, jog muitinės administruojamų importo mokesčių (muitų ir importo PVM) objektais yra ne ES kilmės prekės, kurios išleidžiamos į laisvą apyvartą ES muitų teritorijoje ar patenka į ją (į apyvartą ES muitų teritorijoje) kitu būdu, kaip, pavyzdžiui, padarius muitinės procedūrų vykdymo pažeidimą / nesilaikius jų reikalavimų (Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 2 dalis). Nagrinėjamu atveju, nustačius, kad tranzito deklaracijoje T1 Nr. 24LTVK00000067296 (2024-10-31) deklaruota prekė (automobilis) buvo išgabėta iš ES muitų teritorijos ir neliko joje (neteisėtai nepateko į ES vidaus rinką ar laisvą apyvartą joje), jokia importo mokesčių skola nei Pareiškėjai, nei kitiems atsakingiems asmenims (jei tokie būtų nustatyti) negali būti apskaičiuojama, tam nėra jokio teisinio pagrindo (nėra importo mokesčių objekto).

Dėl šios priežasties Pareiškėja 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73 ir pateikė jos objektyviai turimus duomenis bei informaciją apie galutinį jam žinomą ginčo prekių teisinį likimą bei jų išgabėnimą iš ES muitų teritorijos, ką ir prašė įvertinti mokesčių administratoriaus – panaikinti Vilniaus TM 2025-06-19 priimtą sprendimą Nr. 18KPE-277, kuriuo Pareiškėjai apskaičiuota papildomai mokėtina mokestinė nepriemoka kaip neteisėtą ir nepagrįstą ir pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą.

Pareiškėjos įsitikinimu, jei centriniam mokesčių administratoriui ir kėlė kokių nors abejonių Pareiškėjos 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73 pateiktos informacijos tikrumas, duomenų teisingumas, tai Pareiškėja būtent ir prašė centrinio mokesčių administratoriaus įpareigoti vietos mokesčių administratorių atlikti tyrimą siekiant išsiaiškinti ar tranzito deklaracijoje T1 Nr. 24LTVK00000067296 (2024-10-31) deklaruota prekė (automobilis) iš tiesų gali ar negali būti importo mokesčių objektu, kaip prekė, kuri kaip nors galimai neteisėtai pateko į ES muitų teritoriją bei nustatyta tvarka nebuvo iš jos išgabėta, kadangi Pareiškėjos duomenys rodo, jog prekė paliko ES muitų teritoriją pradėjus kitą tranzito procedūrą pagal deklaraciją 24BE10100000771470 (2024-11-18 dieną), kaip teigė Pareiškė jos įmonės atstovai: „Klientas į mus kreipėsi, kad padėtume atidaryti T1 nuo pasienio. Mes padarėme deklaraciją 24LTVK300000067296 2024-10-31 dieną. Ji buvo nukreipta į Belgijos Karalystę, BE101000 postą. Mūsų deklaracijos belgai neuždarė, bet atidarė naują deklaraciją 24BE10100000771470 2024-11-18 dieną. Šita deklaracija yra jau užbaigta. Prekių aprašyme kėbulo numeriai atitinka, taip pat atitinka ir tralo numeriai kuris vežė lengvąjį automobilį HONDA CR-V (duomenys neskelbtini)“.

Pareiškėja cituoja LVAT praktiką⁵ ir teigia, kad Muitinės departamentas objektyviai ir nešališkai neišnagrinėjo mokestinio ginčo, atsisakė tirti bei vertinti pateiktus įrodymus.

⁵ LVAT 2010-02-09 nutartis administracinėje byloje A-143-191/2010.

Pareiškėjos atstovas 2025-10-21 el. paštu pateikė 2025-10-21 pranešimą / paaiškinimą Nr. GVLEX/2025-102, kuriame nurodė, kad Pareiškėja kreipėsi į ginčo prekių siuntėją dėl Belgijos Karalystės tranzito deklaracijos 24BE10100000771470 (2024-11-18) patvirtinimo Belgijos Karalystėje (jos muitinėje), tačiau tokia informacija kol kas negauta. Taip pat pateikė informaciją apie susipažinimo su bylos medžiaga aplinkybes ir poziciją dėl byloje esančių ir Pareiškėjai teiktų dokumentų.

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu patvirtino Vilniaus TM 2025-06-19 sprendimą Nr. 18KPE-27739, kuriuo įregistruota 2 073 Eur maito bei 4 788 Eur PVM skola muitinei, apskaičiuoti 68 Eur maito delspinigiai, 288 Eur PVM delspinigiai, skirta 4 117 Eur bauda (1 244 Eur maito bauda ir 2 873 Eur PVM bauda).

Sprendime nurodoma, kad Pareiškėja Vilniaus TM Šalčininkų kelio poste 2024-10-31 įformino Sąjungos tranzito procedūrą pagal lydintį dokumentą T1 Nr. 24LTVK30000067296, kuriuo buvo deklaruota prekė – automobilis „Honda CR-V“, kėbulo Nr. (duomenys neskelbtini). Paskirties muitinės įstaiga – Belgijos Karalystės muitinės postas (BE101000). Tranzito procedūros užbaigimo terminas – 2024-11-07. Vilniaus TM nustatė, kad tranzito procedūra nustatytu terminu užbaigta nebuvo.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalimi, pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją ar pranešimą apie reeksportą arba prašymą išduoti leidimą ar priimti kitą sprendimą, atitinkamas asmuo prisiima atsakomybę už visus toliau išvardytus atvejus: a) deklaracijoje, pranešime arba prašyme pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą; b) visų deklaracijų, pranešimų arba prašymų papildančių dokumentų autentiškumą, tikslumą ir galiojimą; c) kai taikytina – visų pareigų, susijusių su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu konkrečioms prekėms arba su operacijomis, kurias leista atlikti, vykdymą.

Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio, reglamentuojančio Sąjungos tranzito procedūros vykdytojo, prekių vežėjo bei gavėjo pareigas, 1 dalis nustato, kad Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių (a punktas); už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi (b punktas). Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Nurodytojo straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prekių vežėjas arba gavėjas, kuris priima prekes žinodamas, kad jos gabenamos taikant Sąjungos tranzito procedūrą, taip pat atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

Skolos atsiradimo momentas, kaip numato Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 2 dalies a punktas, laikytina data, kai neįvykdoma arba nustojama vykdyti pareiga, kurios nevykdymas nulemia skolos muitinei atsiradimą.

Sprendime pažymima, kad tranzito procedūros vykdytojo atsakomybė yra preziumuojama, t. y. procedūros įvykdymo aspektu nėra svarbu tai, kas neįvykdė ar kitaip nesilaikė atitinkamų Sąjungos muitinės kodekse bei kituose aktuose išdėstytų reikalavimų, ir, tuo pačiu, tinkamam procedūros įvykdymui neturi įtakos tai, kas (procedūros vykdytojas ar jo įgaliotas asmuo) atliko reikiamus veiksmus. Muitinės departamentas, patikrinęs Vilniaus TM sprendime išdėstytas faktines aplinkybes ir nurodytą teisinį pagrindą konstatavo, kad vietos mokesčių administratorius pagrįstai ir teisingai nustatė, jog ginčo tranzito procedūra nebuvo tinkamai užbaigta. Muitinės departamentas nurodė, kad Vilniaus

TM sprendime buvo išsamiai aprašyti skolos muitinei atsiradimo pagrindai, tranzito procedūros vykdytojo pareigos ir atsakomybė.

Sprendime nurodoma, jog Įgyvendinimo reglamento, 312 straipsnio 1 dalis numato alternatyvius Sjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymus. Vadovaujantis minėta norma, Sjungos tranzito procedūra laikoma užbaigta tinkamai, jei procedūros vykdytojas išvykimo valstybės narės muitinei priimtiniu būdu pateikia vieną iš šių dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės: a) paskirties valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliojant gavėjui, kaip nurodyta Kodekso 233 straipsnio 4 dalies b punkte; b) valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą arba muitinės dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės fiziškai išvežtos iš Sjungos muitų teritorijos; c) muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra; d) trečiojoje šalyje išduotą antspauduotą arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą. Minėto straipsnio 2 dalis numato, kad kaip įrodymas gali būti pateiktos dokumentų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija.

Sprendime pažymima, kad Muitinės departamentas 2025-07-24 sprendimu Nr. 1AE-272 pasiūlė Pareiškėjai pateikti Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnyje numatytus alternatyvius tranzito procedūros užbaigimo įrodymus. Pareiškėja 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73, atsakydama į minėtą Muitinės departamento sprendimą, nurodė, jog prašomų įrodymų pateikti negali, taip pat pakartojo skunde išdėstytą poziciją, jog jai nėra žinomas ir suprantamas Vilniaus TM konstatuoto mokestinio pažeidimo faktinis ir teisinis pagrindai.

Muitinės departamentas, vadovaudamasis MAJ 67 straipsniu konstatavo, kad Vilniaus TM skundžiamoje ataskaitoje detalios aprašė teises bei faktines aplinkybes, susijusias su importo mokesčių apskaičiavimu. Pareiškėja savo skunde centriniam mokesčių administratoriui jokių argumentų dėl mokestinės nepriemokos apskaičiavimo teisingumo nepateikė, todėl Muitinės departamentas, nagrinėdamas skundą, neturi jokio faktinio ir teisinio pagrindo abejoti vietos mokesčių administratoriaus apskaičiuota mokestine nepriemoka.

Atsakydamas į Pareiškėjos argumentus, kad vietos mokesčių administratorius, prieš priimdamas skundžiamą sprendimą, nesuteikė galimybės Pareiškėjai išreikšti savo nuomonės dėl galimai nepalankaus sprendimo, Muitinės departamentas pažymėjo, kad Sjungos muitinės kodekso 22 straipsnio 1 dalis numato prievolę muitinei, prieš priimant nepalankų pareiškėjai sprendimą, pranešti apie priežastis, kuriomis muitinė ketina pagrįsti tokį sprendimą, tačiau šio straipsnio 6 dalies 2 pastraipoje, be kitų pagrindų, yra numatyta išlyga, kad tokia prievolė netaikytina kitais specifiniais atvejais (f punktas). Atsižvelgus į tai, kad tyrimas dėl nebaigtos tranzito procedūros buvo atliekamas vadovaujantis specialia norma, t. y. Įgyvendinimo reglamento 310 straipsniu, atitinkamo pranešimo apie galimai nepalankų sprendimą siuntimas nagrinėjamu atveju nėra numatytas.

Muitinės departamentas, pasisakydamas dėl Pareiškėjos skunde išdėstyto argumento, kad vietos mokesčių administratorius privalėjo atlikti mokestinį patikrinimą, pažymėjo, kad tyrimas dėl nebaigtos tranzito procedūros buvo atliekamas vadovaujantis ne MAJ, o Sjungos muitinės kodekso ir Įgyvendinimo reglamento nuostatomis, kurios nenumato mokestinio patikrinimo atlikimo ir patikrinimo ataskaitos surašymo, o muitinė, atlikusi tyrimą, jo rezultatus įformina parengdama sprendimą.

Pareiškėjos teiginiai, jog jai nebuvo sudaryta galimybė susipažinti su dokumentais, kurių pagrindu priimtas Vilniaus TM sprendimas, vertinti kaip nepagrįsta gynybinė pozicija, nes Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, jog ji kreipėsi į Vilniaus TM su tokiu prašymu, taip

pat ir skundo Muitinės departamento nagrinėjimo metu atitinkamas prašymas susipažinti su mokestine byla gautas nebuvo.

Muitinės departamentas konstatavo, jog Vilniaus TM pagrįstai ir teisingai, nurodydama faktines aplinkybes bei teisinį pagrindą, įregistravo mokestinę nepriemoką.

Muitinės departamentas 2025-10-22 ir 2025-10-24 el. paštu pateikė Belgijos Karalystės muitinės atsakymą iš Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos (toliau – NTKS) (2024-11-28 pranešimą) su vertimu į lietuvių kalbą ir papildomus paaiškinimus dėl tranzito procedūros, kuri pripažinta nebaigta.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos Skundas tenkintinas, Muitinės departamento Sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Iš Pareiškėjos Skundo turinio ir posėdžio metu atstovo išsakytų argumentų matyti, kad ginčas vyksta dėl to ar pagrįstai mokesčių administratorius dėl nebaigtos muitinės tranzito procedūros pripažino Pareiškėją skolininke muitinei ir įpareigojo sumokėti 2 073 Eur muitą, 4 788 Eur PVM skolą muitinei, 68 Eur muito delspinigius, 288 Eur PVM delspinigius ir 4 117 Eur baudą. Taip pat Pareiškėja kvestionuoja Sprendimo atitikimą VAĮ nustatytiems reikalavimams viešojo administravimo subjekto sprendimo turiniui.

Pasisakydama dėl Pareiškėjos skundo argumento, jog skundžiamas sprendimas nemotyvuotas, neatsakyta į esminius Pareiškėjos ginče iškeltus klausimus, Komisija pažymi, kad mokestinių ginčų nagrinėjimo praktikoje ne kartą yra akcentuota, jog mokesčių administratoriaus įformintiems sprendimams yra keliami ir VAĮ nustatyti reikalavimai. Šiuo atveju Muitinės departamento Sprendimas turi atitikti VAĮ 10 straipsnyje įtvirtintiems viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo turiniui keliamiems reikalavimams: administraciniame sprendime turi būti nurodytas sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 dalies 5 punktas), administracinio sprendimo motyvai (5 dalies 6 punktas), taip pat ir šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintiems viešojo administravimo principams: įstatymų viršenybės, išsamumo, objektyvumo. Remiantis LVAT praktika, suformuota aiškinant iki 2021-06-30 galiojusios redakcijos VAĮ 8 straipsnio (šio straipsnio nuostatos papildytos bei perkeltos į šiuo metu galiojančios VAĮ redakcijos 10 straipsnį) nuostatas, individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2010-08-24 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-756-450/2010, 2010-11-05 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-15/2010, 2017-04-04 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-425-556/2017 ir kt.). Taip pat viešojo administravimo subjektas privalo vadovautis objektyvumo principu, kuris reiškia, kad sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs, t. y. viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti tikrąsias faktines aplinkybes, kurios nustatomos, išsiaiškinus visas aplinkybes, turinčias reikšmės priimant sprendimą ir kritiškai, nešališkai vertinant įrodymus. Šis reglamentavimas suponuoja ir tai, kad mokesčių administratorius turi konkrečiais, aiškiais ir neginčijamais įrodymais paremti savo sprendimus ir neturi būti jokių abejonių dėl sprendimo pagrįstumo ir teisėtumo.

Komisija taip pat pažymi, kad LVAT, aiškindamas MAĮ 32 straipsnio, nustatančio mokesčių administratoriaus pareigas, nuostatas, yra konstatavęs, kad mokesčių

administratoriaus veikla privalo griežtai atitikti įstatymų reikalavimus, būti pagrįsta teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, tiesiogiai susieta su įstatymų pavestų funkcijų ir uždavinių įgyvendinimu (LVAT 2005-06-08 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-04-685/05, 2007-02-09 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-180-127-07, 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-1105-11). Pažymėtina, kad tinkamas motyvavimas apima ne tik tinkamą teisinio pagrindo nurodymą ir taikymą, bet ir reikalavimą priimame teisės akte nurodyti pagrindinius faktus (LVAT 2020-02-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-486-575/2020). Taip pat teismas ne kartą akcentavo, kad esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (LVAT 2012-07-20 sprendimas administracinėje byloje A-520-2294-12, 2012-08-03 nutartis administracinėje byloje Nr. A-444-2366-12, 2015-02-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A-398-442/2015).

Kaip minėta pirmiau, byloje nustatyta, kad Pareiškėja Vilniaus TM Šalčininkų kelio poste 2024-10-31 įformino Sąjungos tranzito procedūrą pagal lydintį dokumentą T1 Nr. 24LTVK300000067296 deklaruotai prekei – automobiliui „Honda CR-V“, kėbulo Nr. (duomenys neskelbtini). Paskirties muitinės įstaiga – Belgijos Karalystės muitinės postas (BE101000). Tranzito procedūros užbaigimo terminas – 2024-11-07, tačiau Vilniaus TM nustatė, kad nustatytu terminu tranzito procedūra užbaigta nebuvo. Vilniaus TM sprendime nurodoma, jog apie nebaigtą tranzito procedūrą ir pradėtą tyrimą Vilniaus TM 2024-12-16 raštu Nr. (1.10Mr/14)-2VE-11794 informavo procedūros vykdytoją ir paprašė pateikti dokumentus, nurodytus Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalyse (Komisijos pastaba – rašto gavėju nurodyta ne Pareiškėja, o UAB „A“), tačiau procedūros vykdytojas atsakymo nepateikė. Gavusi atsakymą iš paskirties muitinės įstaigos (apie gabenimą paskirties vietoje nežinoma), Vilniaus TM konstatavo, kad muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal T1 Nr. 24LTVK300000067296, nebaigta ir procedūros vykdytojo pareigos, numatytos Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalyje, neįvykdytos (prekė į paskirties muitinės įstaigą nebuvo pristatyta). Vilniaus TM sprendime nurodoma, jog apie tai procedūros vykdytojas buvo informuotas 2025-06-16 raštu Nr. (1.10Mr/14)-2VE-5714 (Komisijos pastaba – rašto gavėju vėlgi nurodyta ne Pareiškėja, o UAB „A“). Vilniaus TM pripažino, kad už neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą atsirado mokestinė prievolė muitinei nuo 2024-11-08. Muitinės departamentas Sprendimu konstatavo, kad Vilniaus TM pagrįstai ir teisingai įregistravo mokestinę nepriemoką.

Pastebėtina, jog Vilniaus TM sprendime tranzito procedūros vykdytoju taip pat įvardinta ne Pareiškėja, o kitas subjektas, t. y. UAB „A“. Vilniaus TM 2025-06-26 raštu Nr. 18KPE-284 „Dėl korektūros klaidų ištaisymo 2025-06-19 Vilniaus teritorinės muitinės sprendime Nr. 18KPE-277“ ištaisė tranzito procedūros vykdytojo pavadinimą, tačiau byloje nėra pateiktas nei vienas dokumentas, patvirtinantis, kad Vilniaus TM kokiu nors būdu būtų informavusi tikrąjį procedūros vykdytoją apie jo atžvilgiu pradėtą tyrimą dėl galimai nebaigtos tranzito procedūros, kaip minėta pirmiau Vilniaus TM raštai adresuoti kitam subjektui. Muitinės departamentas po posėdžio, 2025-10-22, el. paštu nurodė, jog nepaisant klaidos Pareiškėjos pavadinime, raštas buvo išsiųstas teisingu adresu, bei pastebėjo, jog Pareiškėja visą su tranzito procedūra susijusią informaciją galėjo sužinoti prisijungusi prie NTKS. Apibendrinant išdėstyta, Komisija sutinka su Pareiškėjos teiginiais, jog ji negalėjo dalyvauti pradinėje stadijoje atliekant tyrimą, ir priešingai nei teigia mokesčių administratorius, teisingo adreso nurodymas, tačiau vienu ir tuo pačiu adresu įsikūrus keliems subjektams, neleidžia konstatuoti, kad Pareiškėja susipažino su kitam subjektui adresuotų laiškų turiniu bei neturint informacijos apie atliekamą tyrimą Pareiškėja turėjo pagrįstą lūkestį, jog tranzito procedūra, įforminta pagal lydintį dokumentą T1 Nr. 24LTVK300000067296, užbaigta tinkamai.

Centrinis mokesčių administratorius, atsakydamas į Pareiškėjos skundo argumentus, kad vietos mokesčių administratorius, prieš priimdamas skundžiamą sprendimą, nesuteikė galimybės jai išreikšti savo nuomonę dėl galimai nepalankaus sprendimo, pažymėjo, jog Sąjungos muitinės kodekso 22 straipsnio 1 dalis numato prievolę muitinei, prieš priimant nepalankų pareiškėjui sprendimą, pranešti apie priežastis, kuriomis muitinė ketina pagrįsti tokį sprendimą, tačiau šio straipsnio 6 dalies 2 pastraipoje, be kitų pagrindų, yra numatyta išlyga, kad tokia prievolė netaikytina kitais specifiniais atvejais (f punktas). Atsižvelgus į tai, kad tyrimas dėl nebaigtos tranzito procedūros buvo atliekamas vadovaujantis specialia norma, t. y. Įgyvendinimo reglamento 310 straipsniu, atitinkamo pranešimo apie galimai nepalankų sprendimą siuntimas nagrinėjamu atveju nėra numatytas.

Muitinės departamentas nei skundžiamame sprendime, nei Komisijos posėdžio metu nepagrindė, kodėl nagrinėjamos bylos atvejis laikomas specifiniu. Tiek skundžiamame sprendime, tiek posėdžio metu, tiek po posėdžio atsiųstame el. laiške abstrakčiai nurodomas Įgyvendinimo reglamento 310 straipsnis. Pastebėtina, jog Įgyvendinimo reglamento 310 straipsnis nustato tyrimo procedūrą, susijusią su prekėmis, gabenamomis pagal Sąjungos tranzito procedūrą, tačiau kokia minėto straipsnio dalis taikytina Pareiškėjos atžvilgiu ir kuo šio straipsnio konkrečios dalies taikymas yra specifinis skundžiamame sprendime, neatskleista. Be to, kaip minėta pirmiau, Vilniaus TM siuntė informaciją apie nebaigtą tranzito procedūrą ir pradėtą tyrimą bei pranešimą apie galimą sąjungos / bendrosios tranzito procedūros neužbaigimą, tačiau ne tam subjektui. Taigi, iš skundžiamo sprendimo turinio taip pat nėra aišku ar būtent tokiais raštais muitinė praneša asmeniui priežastis, kuriomis ji ketina pagrįsti savo sprendimą, ir suteikia jam galimybę per nustatytą laikotarpį pareikšti savo nuomonę.

Komisija, vertindama Pareiškėjos skundo argumentus dėl mokestinės nepriemokos pagrindimo įrodymais, pastebi, kad Pareiškėja kreipėsi į Komisiją dėl susipažinimo su bylos medžiaga ir posėdžio metu akcentavo, kad Muitinės departamento pateiktoje medžiagoje nėra jokių duomenų apie tai, kokius pirminius ginčo prekės (automobilio HONDA CR-V) tranzito muitinės procedūros dokumentus vertino mokesčių administratorius ir koku būdu surinko duomenis apie tranzito muitinės procedūros vykdymą ir galimą neužbaigimą. Komisija sutinka su šiais Pareiškėjos teiginiais, kadangi ginčo byloje, pateiktoje Komisijai, yra išimtinai Vilniaus TM ir Muitinės departamento mokesčių ir delspinigių apskaičiavimo pranešimai, raštai ir priimti sprendimai Pareiškėjos atžvilgiu, Pareiškėjos mokesčių administratoriui pateikti dokumentai. Tarp pateiktų dokumentų nėra Vilniaus TM sprendime nurodomas aplinkybes, pavyzdžiui, tokias kaip kreipimasi į Belgijos Karalystės mokesčių administratorių ir jo atsakymą, pagrindžiančių dokumentų, su muitinės vertės nustatymu susijusių dokumentų. Muitinės departamentas po posėdžio, 2025-10-24, el. paštu pateikė Belgijos Karalystės muitinės 2024-11-28 pranešimą / atsakymą NCTS (2024-11-28 pranešimą). Tačiau dokumentų pateikimas po posėdžio, nesudaro galimybės Pareiškėjai tinkamai realizuoti savo teisės į gynybą. Atsižvelgus į faktą, jog mokestinio ginčo medžiaga tinkamai nepateikta Komisijai, kritiškai vertintini ir skundžiamo sprendimo teiginiai apie Pareiškėjos galimybę susipažinti su dokumentais, kurių pagrindu priimtas vietos mokesčių administratoriaus sprendimas Vilniaus TM.

Komisija pritaria ir Pareiškėjos teiginiais, kad Muitinės departamentas Sprendime nepasisakė dėl Pareiškėjos 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73 nurodytos informacijos apie iš ES išgabentą transporto priemonę pagal kitą tranzito deklaraciją (24BE10100000771470) 2024-11-18 dieną. Pastebėtina, jog tiek T1 Nr. 24LTVK300000067296 deklaracijoje, tiek kitoje deklaracijoje nurodytos transporto priemonės kėbulo numeris sutampa.

Centrinis mokesčių administratorius, po posėdžio, el. paštu Komisijai nurodė: „Siunčiame fotokopiją iš NTKS sistemos, kurioje matyti Belgijos muitinės 2024-11-28 pranešimas su įrašu (atsakymo kodas 1), jog tranzito dokumentas nebuvo pateiktas šios valstybės muitinei, o prekės paimtos iš muitinės priežiūros. Taigi, akivaizdžiai matyti, kad Belgijos muitinė tokią informaciją pateikė po to, kai šios valstybės muitinėje jau buvo įforminta tranzito deklaracija Nr. (duomenys neskelbtini) (2024-11-18), kuria Pareiškėjas remiasi kaip įrodymu, jog ginčo prekė buvo pateikta paskirties muitinės įstaigai. Tokiu būdu, Belgijos muitinė negalėjo patvirtinti ir susieti minėta deklaracija deklaruotos prekės su ginčo deklaracija deklaruota preke ir padarė išvadą apie ginčo prekės paėmimą iš muitinės priežiūros“.

Įvertinusi po posėdžio gautą mokesčių administratoriaus informaciją, Komisija pažymi, jog vadovaujantis pirmiau išdėstyta LVAT praktika, mokesčių administratoriaus sprendimų priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai turi būti žinomi ne tik mokesčių administratoriui, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu šis sprendimas priimamas, papildomi mokesčių administratoriaus paaiškinimai po įvykusio posėdžio nelaikomi sudėtine skundžiamo sprendimo dalimi. Pastebėtina ir tai, kad pateiktas centrinio mokesčių administratoriaus vertinimas tėra interpretacija, kadangi byloje nėra pateiktas nei vienas dokumentas, iš kurio turinio būtų galima teigti, kad mokesčių administratorius kreipėsi į Belgijos Karalystę su paklausimu dėl Pareiškėjos 2025-08-05 raštu teikiamos tranzito deklaracijos (24BE10100000771470) vertinimo ir jos santykio su tranzito deklaracija Nr. 24LTVK300000067296.

Komisija atkreipia dėmesį, kad pagal MAĮ 67 straipsnio 1 dalies nuostatas, mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Aiškindamas šios straipsnio nuostatų turinį, LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad įrodinėjimo pareiga (lot. *onus probandi*) yra paskirstyta tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo. Mokesčių administratorius privalo tam tikrais duomenimis pagrįsti mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas (t. y. jis turi turėti atitinkamus įrodymus, priimdamas ir grįsdamas savo sprendimus, nes priešingu atveju tokie sprendimai būtų niekiniai), o mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus apskaičiuoto mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pateikti duomenis, kurie pagrįstų, kodėl mokesčio ir su juo susijusios sumos yra apskaičiuotos neteisingai. Nustačius, kad mokesčių administratorius pateikė pakankamai duomenų, įrodančių mokesčio ir su juo susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumą bei teisingumą, mokesčių mokėtojui, kuris nesutinka su mokesčių administratoriaus apskaičiavimu, tenka pareiga įrodyti, jog mokesčių administratorius neteisingai apskaičiavo mokesčio ir su juo susijusias sumas. Mokesčių mokėtojas, norėdamas paneigti mokesčių administratoriaus apskaičiuotą konkretų mokesčių, privalo pateikti pagrįstus argumentus ir juos pagrindžiančius naujus įrodymus, lemiančius nustatyto mokesčio dydžio neteisingumą (LVAT 2010-11-08 nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-1527/2010; 2010-10-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-1147/2010; 2011-12-22 nutartis administracinėje byloje Nr. A-575-912/2011; 2012-05-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A 442 1601/2012; 2015-10-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1021-442/2015, 2023-06-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1062-1047/2023, 2024-06-19 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1684-575/2024).

Nagrinėjamu atveju, Pareiškėja, siekdama įrodyti, kad tranzito procedūra buvo užbaigta ir mokesčių skolos muitinei nėra, kartu su 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73 Muitinės departamentui pateikė jos vertinimu tinkamus ginčo prekės tranzito užbaigimo įrodymus, todėl pateiktų įrodymų tinkamumo vertinimo našta perėjo centrinio mokesčių administratoriaus pušei. Atitinkamai, Muitinės departamentas turėjo pareigą pagrįsti jų (ne)tinkamumą, vadovaudamasis MAĮ 67 straipsnio 1 dalies nuostatomis, pagal kurias

mokesčių administratorius turi pateikti pakankamai duomenų, įrodančių mokesčio ir su juo susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumą bei teisingumą, mokesčių mokėtojui.

Komisija pažymi, jog skundžiamas sprendimas, kuriuo patvirtintas Vilniaus TM sprendimas, negali būti pripažintas motyvuotu, pagrįstu ir išsamiu, nes mokesčių administratorius, kaip viešojo administravimo subjektas, priimdamas Sprendimą, nesilaikė VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* įstatymo viršenybės, išsamumo bei objektyvumo, nepaisė šio įstatymo 10 straipsnyje įtvirtintų bendrųjų individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų. T. y. neatsakė į visus Pareiškėjos skunde nurodytus argumentus, nenurodė aiškaus teisinio pagrindo dėl procedūrų taikymo bei turėdamas informacijos apie galimai išgabentą transporto priemonę pagal kitą tranzito deklaraciją, jos nepatikrino.

Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytą, Komisija konstatuoja, kad siekiant pašalinti nustatytus trūkumus nagrinėjamame ginče ir teisingai įvertinti Pareiškėjos mokestinės prievolės pagrįstumą, yra pagrindas Pareiškėjos skundą grąžinti Muitinės departamentui nagrinėti iš naujo. Dėl šios priežasties Muitinės departamento sprendimas yra naikintinas, o Pareiškėjos skundas perduodamas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. Muitinės departamentas, nagrinėdamas Pareiškėjos skundą iš naujo, turėtų argumentuotai įvertinti Pareiškėjos kartu su 2025-08-05 raštu Nr. GVLEX/2025-73 teiktus tranzito procedūros užbaigimo įrodymus, nurodyti aiškų teisinį pagrindą dėl procedūrų (ne)taikymo, aiškiai įvardinti ir pagrįsti Pareiškėjos statusą byloje, esant poreikiui ir užtikrinant gero administravimo principą kreiptis į Belgijos Karalystės mokesčių administratorių ir iš naujo spręsti klausimą dėl Pareiškėjos skolos muitinei įregistravimo pagrįstumo bei užtikrinti sprendimo visišką atitiktį VAĮ įtvirtintiems bendriesiems individualaus administracinio akto turiniui keliamiems reikalavimams.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-09-01 sprendimą Nr. 1AE-322 ir UAB „A“ skundą perduoti Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nagrinėti iš naujo.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė